

Borze v preteklem tednu

6. oktober 2023 – 13. oktober 2023, leto XV, št. 42

NLB Skladi, d.o.o.

Andrej Zakotnik

Upravitelj premoženja

Izraelski 11/9 na trgih povzročil večjo nihajnost nafte

Pretekli teden je dogajanje na kapitalskih trgih v največji meri zaznamovalo dogajanje po terorističnem napadu Hamasa na ozemlju Izraela, ki se je zgodilo predpreteklo soboto in katerega Izraelci primerjajo z znamenitim dnevom 11. 9. 2001 v ZDA.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (6. 10. 2023 – 13. 10. 2023)	Donosnost letos* (31. 12. 2022 – 13. 10. 2023)
Svet - MSCI World	+1,28%	+14,11%
ZDA - S&P 500	+1,13%	+16,38%
Evropa - DJ STOXX 600	+0,98%	+8,92%
Japonska -Topix	+2,46%	+11,51%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	+2,19%	+4,00%

* vključujoč dividende, preračunano v EUR.

Vir: Bloomberg.

Ne glede na relativno skromen pomen, ki ga imata obe vpleteni strani v porabi nafte, pa je z vidika potencialnega stopnjevanja konflikta v regiji geopolitično dogajanje izjemno pomembno. To je bilo zaznati na ceni surove nafte, ki je v zadnjem tednu beležila dnevne spremembe cene, ki so presegle tudi več odstotkov, najbolj pa v petek, ko se je cena ameriške nafte WTI povišala celo za slabih 6 % v primerjavi s četrtkom. Nervoza na trgu je posledica ugibanj, da je v konflikt vsaj posredno vpleten Iran, kar bi lahko vodilo do tega, da se vojna razširi na širše območje arabskega sveta. Glede na to, da se večina nafte načrpa v tej regiji, večja volatilitnost na naftnih trgih torej ni presenetljiva.

Zanimivo pa zgoraj opisano ni imelo večjega negativnega vpliva na delniške trge. V ZDA se je vrednost delniškega indeksa S&P 500 v zadnjem tednu celo zvišala za 1,13 %. Vlagatelji so optimizem našli v bolj zmernih izjavah predstavnikov ameriške centralne banke (Fed), ki so namignili, da rast zahtevanih donosnosti na obveznicah daljših ročnosti zmanjšuje potrebo po nadaljnjih dvigih obrestnih mer. Objavljeni podatki o inflaciji za september so bili nad pričakovanji udeležencev na trgu, ampak odstopanje vseeno ni bilo tolikšno, da ne bi vlagateljev odvrnilo od nakupov delnic. Poleg zmernejšega tona predstavnikov Fed-a so vlagatelje razveselili tudi dobri rezultati poslovanja treh večjih bank za preteklo četrtletje, ki so presegle pričakovanja analitikov. Na poslovanje bank višje obrestne mere očitno blagodejno vplivajo navkljub bojazni, da bi to lahko vodilo v težave posojiljemalcev. Teden je zaznamoval še začetek trgovanja z delnicami znanega nemškega podjetja za izdelavo sandalov Birkenstock, ki je malce poživilo v letošnjem letu sicer slabokrvno sliko prvih izdaj podjetij. Kljub dobremu povpraševanju za sodelovanje v primarni izdaji pa je delnica podjetja v prvem dnevu trgovanja na ameriški borzi NYSE izgubila dobrih 10 % vrednosti.

V Evropi se je vrednost širšega delniškega indeksa Stoxx Europe 600 po treh tednih padcev zvišala za 0,98 %. Poleg ameriškega optimizma so vlagatelji z zadovoljstvom sprejeli namige s strani Kitajske, da bo močnejše spodbudila gospodarstvo. Gospodarstva v Evropi so namreč močno odvisna od Kitajske. Sicer pa je bilo na kapitalskih trgih znotraj stare celine opaziti dokaj mešano sliko. Donosnosti glavnih delniških indeksov v Franciji in Nemški sta bili namreč na tedenski ravni negativni. V Nemčiji se je sentiment poslabšal tudi na podlagi napovedi znižanja gospodarske rasti s strani vlade. Če je še aprila napovedovala rast v letošnjem letu v višini 0,4 %, se je gospodarska slika od takrat tako poslabšala, da sveža napoved predvideva upad nemškega gospodarstva za 0,4 %. Razloge vlada vidi v višjih cenah energentov in slabšem povpraševanju s Kitajske. Bližina novega kriznega območja pa je imela učinek na trg evropskih obveznic, saj so se ob umiku vlagateljev na varno cene obvezniških naložb povišale. Zahtevana donosnost nemške 10-letne državne obveznice se je tako z 2,89 % znižala na 2,73 %.

Na japonski delniški trg konflikt na bližnjem vzhodu ni imel negativnega učinka. K tedenski donosnosti delniškega indeksa Topix v višini 2,46 % je pripomogla tudi zvišana napoved letošnje gospodarske rasti Japonske s strani IMF (2,0 %, predhodno 1,4 %). Po drugi strani pa se nadaljujejo slabi makroekonomski podatki s Kitajske. Povprečne cene proizvajalcev so se namreč v septembru znižale za 2,5 %. Tudi izvoz in uvoz še naprej upadata (padec v višini 6,2 %), čeprav se je upadanje upočasnilo glede na pretekli mesec (-8,8 % in -7,3 %). Vrednost kitajskega delniškega indeksa MSCI China se je kljub opisanim težavam v zadnjem tednu povišala za 1,94 %, saj je za optimizem z nakupi bančnih delnic poskrbel kitajski državni sklad. V presojo pa naj bi bil poslan tudi plan za ustanovitev sklada za podporo domačega delniškega trga.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Tivolska ulica 48, Ljubljana, info@nlbskladi.si, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 11. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 77/2018 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI-1), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 20. člena Uredbe o zlorabi trga (Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga, v nadaljevanju: Uredba o zlorabi trga). Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 7. členu Uredbe o zlorabi trga. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajatelj iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delo ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.